

Apraides tiesību piešķiršanas kārtība

*Izdota, pamatojoties uz Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma
9.panta trešo daļu, 10.panta trešo daļu, 15., 18.pantu*

I. Apraides tiesības

1. Apraides atļauja apliecina elektroniskā plašsaziņas līdzekļa tiesības veidot un izplatīt programmu un nosaka tā saistības un pienākumus. Apraides atļauju izsniedz Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk arī – Padome).
2. Apraides atļauju Padome prioritāri piešķir tādiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kuru programmas valoda pamatā ir latviešu un kuru programmas darbības pamatnosacījumi paredz lielākoties Latvijā veidota satura izplatīšanu.
3. Apraides tiesības piešķir uz privātpersonas¹ iesnieguma pamata. Ja elektroniskā plašsaziņas līdzekļa darbībai nepieciešams radio frekvenču resurss, apraides tiesības piešķir konkursa kārtībā.
4. Apraides tiesības bez konkursa un termiņa ierobežojuma vispirms tiek piešķirtas sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem.
5. Apraides atļaujas darbības termiņā nav maināma programmas valoda un formāts.

II. Apraides tiesību piešķiršana radio programmas veidošanai

6. Apraides tiesības tiek piešķirtas konkursa kārtībā saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālo stratēģiju 2018.–2022.gadam (turpmāk arī – Stratēģija).
7. Padome savā mājaslapā www.neplpadome.lv ievieto informāciju par brīviem frekvences piešķirumiem, kurus tā paredz izmantot jaunu komerciālu vai nekomerciālu elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības uzsākšanai vai aptveršanas zonu palielināšanai.
8. Padome publicē informāciju par frekvences piešķirumiem, pamatojoties uz valsts akciju sabiedrības “Elektroniskie sakari” (turpmāk arī – VAS ES) sniegtajām ziņām.
9. Padome atsevišķi norāda tos frekvences piešķirumus, par kuru lietošanu tiks rīkots konkurss par apraides tiesību piešķiršanu.

¹ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 1.panta 15.punkts: privātpersona – fiziskā persona, privāto tiesību juridiskā persona vai šādu personu apvienība.

10. Gan privātpersona, gan elektroniskais plašsaziņas līdzeklis jebkurā laikā var vērsties Padomē ar iesniegumu, lūdzot izskatīt apraides tiesību piešķiršanas iespēju konkrētā ģeogrāfiskā vietā.
11. Pēc iesnieguma saņemšanas, Padome lūdz VAS ES informāciju par frekvences piešķiruma pieejamību vai jauna frekvences piešķiruma noteikšanas iespēju konkrētā ģeogrāfiskā vietā.
12. Pēc informācijas saņemšanas no VAS ES, pieteikums tiek virzīts Padomes sēdē.
13. Padome lemj par apraides tiesību piešķiršanas konkursa izsludināšanu, ja no VAS ES sniegtās informācijas izriet atbilstoša frekvences piešķiruma pieejamība.

i. Pamatprincipi, kas ievērojami frekvenču konkursa procedūras ietvaros

14. Konkursa izsludināšanas mērķi:
 - 14.1. Nodrošināt sabiedrības interešu ievērošanu;
 - 14.2. Radīt priekšnoteikumus veiksmīgas konkurences vides attīstībai, kas nodrošinātu elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu veidošanu, pamatojoties uz dažādības, augstas kvalitātes un profesionālisma principiem.
15. Pieņemot lēmumu par konkursa organizēšanu, Padome:
 - 15.1. Vispusīgi izzina un izvērtē sabiedrības interesi par jaunas programmas pieejamību frekvences piešķiruma aptveršanas zonā, analizējot:
 - 15.1.1. Frekvences piešķiruma aptveršanas zonā esošo programmu piedāvājumu;
 - 15.1.2. Frekvences piešķiruma aptveršanas zonā esošo sociālo, ekonomisko un demogrāfisko situāciju.
 - 15.2. Uz analīzes pamata tiek noteikti programmas veidošanas pamatkritēriji:
 - 15.2.1. Valodas lietošanas noteikumi;
 - 15.2.2. Programmas formāts;
 - 15.2.3. Citi kritēriji, kas būtiski sabiedrībai konkrētajā teritorijā.

ii. Darbības pamatnosacījumos norādāmā informācija

16. Padome apstiprina privātpersonas/elektroniskā plašsaziņas līdzekļa iesniegtos darbības pamatnosacījumus. Padome pārbauda, vai norādītā informācija atbilst Stratēģijas, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī – EPLL), kā arī citu normatīvo aktu prasībām.
17. Padome nosaka šādus radio programmu formātus:
 - 17.1. Informatīvs – būtisku daļu no nedēļas raidlaika veido ziņu un analītiskie raidījumi, aktuālo notikumu apskati, diskusiju, interviju, politisko aktualitāšu

- raidījumi. Informatīvā formāta ietvaros ir iespējama arī mūzikas atskaņošana, tomēr programma ir vērsta uz ziņu un citiem tekstuāliem raidījumiem;
- 17.2. Informatīvi muzikāls – programmu veido gan mūzika, gan ziņas, tekstuāli raidījumi, izklaidējoši un tematiski raidījumi, tomēr mūzikas atskaņošana veido būtisku raidlaika apjomu;
- 17.3. Muzikāls – lielāko daļu no nedēļas raidlaika veido mūzika. Muzikālā formāta ietvaros iespējami īsi ziņu izlaidumi, tomēr programma ir vērsta uz mūzikas atskaņošanu.
18. EPLL 33.panta otrā daļa nosaka elektronisko plašsaziņas līdzekļu pienākumu veidot vismaz 90% no radio programmas raidījumiem. EPLL pieļauj elektroniskā plašsaziņas līdzekļa tiesības radio programmā iekļaut raidījumus retranslācijas kārtībā vai izmantojot neatkarīgo producentu veidotos darbus līdz 10% no radio programmas raidījumiem.
- 18.1. Neatkarīgo producentu veidotie darbi tiek norādīti programmu uzskaites žurnālā, saskaņā ar Stratēģijas pielikumu Nr.4;
- 18.2. Retranslācijas tiesība izmantojama, iesniedzot rakstveidā Padomē šādu informāciju par retranslējamo programmas daļu vai raidījumu:
- 18.2.1. Retranslējamās programmas daļas vai raidījuma avots un konkrēta raidīšanas vieta un frekvence (t.sk., ārpus Latvijas esoša) vai interneta vietne;
- 18.2.2. Retranslējamās programmas daļas vai raidījuma sākotnējais izplatīšanas laiks un laiks, kurā minētā programmas daļa vai raidījums tiek izplatīts Latvijas teritorijā.

iii. Vienota tīkla izveide

19. Padome atbalsta vienam elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim izsniegto vairāku apraides atļauju, kuru ietvaros tiek veidota viena radio programma, apvienošanu.
- 19.1. Ja apraides atļaujās, pirms apvienošanās, ir noteikts pienākums par vietējās informācijas iekļaušanu, tad papildinātās apraides atļaujas ietvaros šis pienākums tiek saglabāts;
- 19.2. Elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim tiek papildināta viena no esošajām apraides atļaujām ar raidīšanas vietām, frekvencēm un aptveršanas zonām, kas norādītas citās apraides atļaujās. Papildināmo apraides atļauju izvēlas elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, savukārt pārējās apraides atļaujas tiek anulētas;

- 19.3. Papildināmajā apraides atļaujā tiek ievietotas visas elektroniskā plašsaziņas līdzekļa raidīšanas vietas, frekvences un aptveršanas zonas.
20. Vienota tīkla gadījumā jāievēro vienotas radio programmas veidošanas princips, kas ir kā pamatprincips, no kura paredzami izņēmumi:
- 20.1. Šī Stratēģijas pielikuma 19.1.punktā paredzētais pienākums iekļaut programmā vietējo informāciju;
- 20.2. Tādas informācijas iekļaušana programmā konkrētā raidīšanas frekvencē, kas noteiktā laika periodā, nepārsniedzot 7 dienas, tiek pārraidīta noteiktas aptveršanas zonas attiecīgās teritorijas iedzīvotāju interesēs. Šāda informācija vienā raidīšanas frekvencē ir iekļaujama līdz 3 reizēm kalendārā gada ietvaros:
- 20.2.1. Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, pirms iekļauj vietējas nozīmes informāciju savā radio programmā, par to paziņo rakstveidā Padomei vismaz 10 dienas pirms attiecīgajām izmaiņām radio programmā izplatīšanai konkrētā vietā un frekvencē. Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis paziņojumā Padomei norāda:
- 20.2.1.1. Konkrētu raidīšanas vietu un frekvenci, kurā tiks izplatīta vietējās nozīmes informācija;
- 20.2.1.2. Konkrētu teritoriju, kurā varēs uztvert vietējās nozīmes informāciju (aptveršanas zonu);
- 20.2.1.3. Konkrētu laika periodu (līdz 7 dienām), kurā elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izplatīs vietējās nozīmes informāciju;
- 20.2.1.4. Vietējās nozīmes satura aprakstu.
- 20.2.2. Ja Padome nesaņems 20.2.1.punktā noteikto informāciju un konstatēs, ka vienota tīkla ietvaros elektroniskais plašsaziņas līdzeklis neievēro vienotas radio programmas veidošanas principu, Padome elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim var piemērot administratīvo atbildību.

iv. Īstermiņa apraides atļauju izsniegšana radio programmu veidošanai

21. Padome var atbalstīt radio programmas īstermiņa izplatīšanu konkrētā ģeogrāfiskā vietā un ierobežotā laika posmā.
22. Īstermiņa apraides atļauju izsniegšana paredzēta, lai atspoguļotu Latvijā notiekošos kultūras, izklaides, sporta vai citus sociālos pasākumus.
23. Padome var atļaut konkrētas radio programmas īstermiņa izplatīšanu, ja VAS ES sākotnēji novērtējis, ka tehniski šāda programmas izplatīšana ir iespējama. Pēc Padomes

īstermiņa apraides atļaujas izsniegšanas VAS ES var atļaut atbilstoša raidītāja darbību konkrētajā vietā.

24. Iesniegums par īstermiņa apraides atļaujas saņemšanu iesniedzams Padomē ne vēlāk kā 1 (vienu) mēnesi pirms plānotās apraides uzsākšanas. Iesniegumam pievienojami aizpildīti darbības pamatnosacījumi "Īstermiņa apraides atļauja radio programmas veidošanai" – veidlapa pieejama Stratēģijas pielikumā Nr.3.
25. Īstermiņa apraides atļauja tiek izsniegta uz laiku līdz 7 (septiņām) dienām. Īstermiņa apraides atļauja ir derīga tikai uz elektroniskā plašsaziņas līdzekļa norādīto radio programmas izplatīšanas brīdi.

v. Radio programmas izplatīšana interneta platformā

26. Gan elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim, gan privātpersonai ir tiesības paziņot Padomei par radio vai radio līdzīgas programmas izplatīšanu interneta platformā.
27. Ja elektroniskais plašsaziņas līdzeklis vai privātpersona sniedz Padomei 26.punktā minēto paziņojumu, tajā norādāma informācija, kāda sniedzama, paziņojot par pakalpojumu pēc pieprasījuma sniegšanu², izņemot informāciju par kataloga nosaukumu un formātu.
28. Elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim, kurš interneta platformas vietni norādījis apraides atļaujas darbības pamatnosacījumu sadaļā, atkārtots paziņojums Padomē nav jāsniedz.

III. Apraides tiesību piešķiršana televīzijas programmas veidošanai

29. Apraides tiesības tiek piešķirtas³ uz privātpersonas iesnieguma pamata, kuru iesniedz Padomē. Iesniegumam pievienojami:
 - 29.1. Programmas vai pakalpojumu izplatīšanu nodrošinošā elektronisko sakaru komersanta apliecinājums par programmas vai pakalpojumu izplatīšanas nodrošināšanu;
 - 29.2. Darbības pamatnosacījumi saskaņā ar Stratēģijas pielikumu Nr.3;
 - 29.3. Darbības attīstības plāns;
 - 29.4. Dokuments/-i, kas apliecina iespējamās finansiālās nodrošinājuma avotus vismaz pirmajam darbības gadam. Šāds apliecinājums iesniedzams bankas izziņas formā;
 - 29.5. Dokuments/-i, kas apliecina nodokļu parādu neesamību, t.sk., valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 150,00 *euro*;
 - 29.6. Dokuments, kas apliecina valsts nodevas samaksu;
 - 29.7. Citas ziņas, kuras privātpersona uzskata par svarīgām.

² Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 22.panta trešā, ceturrtā daļa.

³ Skat. Apraides tiesību piešķiršanas kārtības 3.punktu.

30. Jebkurš dokuments ir jāiesniedz valsts valodā. Iesniedzot svešvalodā sagatavotu dokumentu jāievēro:

30.1. Ja dokuments svešvalodā sagatavots ārpus Latvijas Republikas teritorijas, jāiesniedz svešvalodā sagatavotā dokumenta oriģināls vai notariāli apliecināts dokumenta atvasinājums (kopija) un šādam dokumentam ir pievienojams apliecināts tulkojums valsts valodā⁴;

30.2. Ja dokuments svešvalodā sagatavots Latvijas Republikas teritorijā un netiek iesniegts dokumenta oriģināls, jā sagatavo dokumenta apliecināts atvasinājums (kopija)⁵, kam pievienojams apliecināts tulkojums valsts valodā.

31. Padome nepiešķir apraides atļauju tiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kuri nav samaksājuši naudas sodu, ko piemērojusi Padome administratīvā procesa vai administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros.

32. Pamatojoties uz iesniegtajiem dokumentiem, Padome pieņem lēmumu par apraides atļaujas izsniegšanu.

33. Informācija par izsniegto apraides atļauju tiek ievietota Padomes mājaslapā www.nepipadome.lv.

i. Kritēriji elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu iekļaušanai galalietotājiem bez maksas zemes apraidē ciparformātā izplatāmo televīzijas programmu sarakstā

34. Ja tīklā, kur notiek bezmaksas televīzijas programmu izplatīšana ar zemes raidītājiem, ir brīvas televīzijas programmu vietas, Padome, lai nodrošinātu kvalitatīvu un vispusīgu informāciju, izglītības, kultūras un izklaides iespējas, kā arī veicinātu sabiedrības saliedētību, sabiedriskā pasūtījuma ietvaros rīko elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem konkursu uz brīvajām televīzijas programmu vietām.

Elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas tiek iekļauti bez maksas izplatāmo programmu sarakstā, kas tiek iekļauti galalietotājiem bez maksas zemes apraidē ciparformātā, jāatbilst šādiem kritērijiem:

34.1. veic apraidi galvenokārt valsts valodā;

⁴ Ministru kabineta 2000.gada 22.augusta noteikumi Nr.291 "Kārtība, kādā apliecināmi dokumentu tulkojumi valsts valodā", 6.punkts.

⁵ Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumi Nr.916 "Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība".

- 34.2.darbības pamatnosacījumi paredz vismaz 51% no raidlaika Eiropas Savienībā, tajā skaitā Latvijā, veidotu programmu saturu;
- 34.3.nav uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmēju:
- 34.3.1.kuram ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process vai tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesas tiesiskās aizsardzības process, uzsākta bankrota procedūra, kurš atrodas sanācijas vai mierizlīguma procesā, vai tā saimnieciskā darbība ir izbeigta;
- 34.3.2.projekta iesnieguma iesniegšanas dienā zaudējumi pārsniedz pusi no pamatkapitāla un pēdējo 12 mēnešu laikā – ceturtdaļu no pamatkapitāla;
- 34.3.3.pieteikuma iesnieguma iesniegšanas dienā saskaņā ar pēdējo noslēgto finanšu gadu pārskatu un pēdējo pieejamo operatīvo bilanci uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi ir novērojamas grūtībās nonākuša komersanta pazīmes – zaudējumu pieaugums, apgrozījuma samazināšanās, naudas plūsmas samazināšanās, nodokļu parādi, parādu pieaugums, procentu maksājumu celšanās, gatavās produkcijas krājumu pieaugums, zems likviditātes koeficients, krītoša vai nulles aktīvu vērtība;
- 34.3.4.nav iespēju nosegt zaudējumus no saviem līdzekļiem vai ar līdzekļiem, ko tas spēj iegūt no saviem biedriem, akcionāriem, dalībniekiem vai kreditoriem, un tas nespēj apturēt zaudējumus, kuri bez valsts iestāžu ārējās iejaukšanās īstermiņā vai vidējā termiņā novedīs saimnieciskās darbības veicēju līdz nespējai turpināt darbību.

IV. Apraides aptveršanas zonas palielināšana

- 35.Lemjot par apraides aptveršanas zonu palielināšanu reģionālajiem un nacionālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, Padome ņem vērā aptveršanas zonas nepārtrauktību un ietekmi uz konkurenci.
- 36.Ja VAS ES apstiprina, ka ar pieejamo frekvenču resursu aptveršanas zonu nepārtrauktību nav iespējams nodrošināt un teritorijā starp aptveršanas zonām nav iespējams papildus frekvences piešķirums, Padome var lemt par apraides aptveršanas zonas palielināšanu nacionālajiem un reģionālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, neņemot vērā apraides tiesību piešķiršanas vispārējo kārtību.
- 37.Lemjot par programmu apraides aptveršanas zonu palielināšanu nacionālajiem vai reģionālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, Padome vērtē tikai to elektronisko plašsaziņas līdzekļu pieteikumus, kuri pēdējā gada laikā nav administratīvi sodīti par būtiskiem EPLL pārkāpumiem vai par programmas darbības neatbilstību izsniegtās

apraides atļaujas darbības pamatnosacījumiem, neatkarīgi no tā, vai Padomes lēmums ir pārsūdzēts.

38. Gadījumos, kad ir saņemti vairāki pieteikumi vienā un tajā pašā ģeogrāfiskajā vietā, Padome pieprasa informāciju no VAS ES par iespējam palielināt nacionālā vai reģionālā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programmas aptveršanas zonu visos iesniegtajos pieteikumos.
39. Ja, saskaņā ar VAS ES sniegto informāciju, nav iespējams palielināt visos iesniegtajos pieteikumos norādītās aptveršanas zonas, Padome lemj par konkursa rīkošanu.

V. Noslēguma noteikumi

40. Par jebkurām izmaiņām elektroniskā plašsaziņas līdzekļa darbības pamatnosacījumos, elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim ir jāinformē Padome:
- 40.1. Par izmaiņām rekvizītos (1.-3.darbības pamatnosacījumu sadaļa, pakalpojumiem pēc pieprasījuma – 1.-2.darbības pamatnosacījumu sadaļa) – 10 darba dienu laikā no izmaiņu veikšanas brīža;
- 40.2. Par izmaiņām programmā – vismaz 20 darba dienas pirms izmaiņu veikšanas, ja attiecīgo izmaiņu rezultātā tiek mainīta kāda no darbības pamatnosacījumu sadaļām, kas attiecināma uz programmas veidošanu (radio – 6.-8.darbības pamatnosacījumu sadaļa, televīzija – 7.-11.darbības pamatnosacījumu sadaļa, pakalpojumiem pēc pieprasījuma – 3.-7.darbības pamatnosacījumu sadaļa).
41. Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis atbild Padomei par savlaicīgu informācijas iesniegšanu un tās patiesumu saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.⁵ panta septītajā daļā noteikto.